

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Lietuvininkų g. 8, LT-99133 Šilutė, tel. (8 441) 53 110, tel. (8 441) 52 330,
faks. (8 441) 51 517, el. p. jolita.stonkuviene@silute.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188698374

Šilutės rajono savivaldybės tarybai

Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriui

IŠVADA

DĖL GARANTIJOS SUTEIKIMO

2023 m. spalio 24 d. Nr. K14-(4.2)-8

Šilutė

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas.

Šilutės rajono savivaldybės administracija pateikė prašymą² Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybės suteikti uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės šilumos tinklai“ 340,00 tūkst. Eur garantiją ilgalaikiai paskolai apyvartinėms lėšoms padengti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės³ nustato, kad savivaldybė turi įvertinti, ar, prisiimdama skolinius įsipareigojimus pagal garantijas, neviršys atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto savivaldybės garantijų limito. Todėl, remiantis Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto savivaldybės garantijų limitu⁴, buvo atliktas garantijų rodiklio vertinimas, Savivaldybei suteikus 340,00 tūkst. Eur garantiją už valdomos įmonės imamą ilgalaikę paskolą apyvartinėms lėšoms padengti.

Vadovybės atsakomybė

Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už vertinti pateiktą Savivaldybės dokumentų tikrumą ir teisingumą. Biudžeto ir finansų skyrius tvarko skolinių įsipareigojimų apskaitą, kontroliuoja garantijų limito vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas.

¹ Vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p. (su vėlesniais pakeitimais).

² Savivaldybės administracijos 2023-10-12 raštas Nr. R3-5005 „Dėl išvados pateikimo“.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 4 d.

⁴ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str., 1 d. 3 p. // <https://www.e-tar.lt>.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu vertinimu, pareikšti nuomonę dėl Šilutės rajono savivaldybės galimybės suteikti uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Šilutės šilumos tinklai“ 340,00 tūkst. Eur garantiją ilgalaikiai paskolai apyvartinėms lėšoms padengti.

Vertinimas suplanuotas ir atliktas taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas, jog Savivaldybė, garantuodama valdomos įmonės imamos paskolos užtikrinimą, nepažeis Lietuvos Respublikos Seimo nustatytų garantijų limito ir Lietuvos Respublikos teisės aktais reglamentuotų savivaldybės garantijų teikimo principų⁵.

Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyta, kad savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 10 proc. šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos⁶.

- Šilutės rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamos 40 140,6 tūkst. Eur yra rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio – 33 289,0 tūkst. Eur ir 2022 m. savivaldybės biudžeto gautos pajamos – 6 851,6 tūkst. Eur, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos).

- Savivaldybės 2023 m. įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali būti didesni nei 4 014,1 tūkst. Eur. Šilutės rajono savivaldybės prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas likutis 2023-09-30 sudarė 2528,5 tūkst. Eur⁷.

Savivaldybės taryba 2010 m., 2011 m., 2017 m., 2022 m. yra suteikusi UAB „Šilutės vandenys“ keturias garantijas⁸, kurių bendra vertė 2 434,64 tūkst. Eur, dėl ilgalaikių paskolų investicijų projektams vykdyti ir 2022 m. vieną garantiją UAB „Šilutės autobusų parkas“ – 550,0 tūkst. Eur apyvartinėms lėšoms padengti⁹ (autobusams įsigyti).

Pastebėjimas. Garantijos suma atitinkamai sumažėja po kiekvieno garanto mokėjimo pagal garantiją. Taip pat garantijos limito pokytis priklauso nuo kiekvienais metais patvirtintų prognozuojamų pajamų.

Įvertinus prašomos suteikti garantijos sumą ir 2023 m. rugsėjo 30 d. duomenis apie Šilutės rajono savivaldybės tarybos suteiktas garantijas, pagal kurias Savivaldybės valdomos įmonės yra prisiėmusios, bet dar neįvykdžiusios įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis (2528,5 tūkst. Eur) bei planuojamą suteikti garantiją (340,00 tūkst. Eur), *Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai pagal garantijas sudarytų 2 868,5 tūkst. Eur, arba 7,1 proc.*

⁵ Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 1 d. 5 p., Vietos savivaldos įstatymo 15 str. 2 d. 21 p.

⁶ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priedas (su pakeitimais).

⁷ Skolinių įsipareigojimų 2023 m. rugsėjo 30 d. ataskaita.

⁸ Savivaldybės tarybos 2010-09-30 sprendimas Nr. 1-1485 „Dėl garantijos suteikimo“; 2010-12-01 sprendimas Nr. T1-1588 „Dėl leidimo imti paskolą ir garantijos suteikimo“, Savivaldybės meras 2011-03-30 „Garantija“ Nr. R3-(2.16)-2491, Tarybos 2017-07-27 sprendimas Nr. T1-763 „Dėl garantijos suteikimo“, Savivaldybės meras 2018-01-24 „Garantija“, Tarybos 2022-07-28 sprendimas Nr. T1-1085.

⁹ Tarybos 2022-05-26 sprendimas Nr. T1-1063 „Dėl garantijos suteikimo“.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Šilutės šilumos tinklai“ (toliau – Bendrovė) vadovas kreipėsi¹⁰ į Šilutės rajono savivaldybės merą dėl Savivaldybės garanto suteikimo ilgalaikiai paskolai. Bendrovės apyvartinių lėšų trūkumas susidarė dėl veiklos sezoniškumo, valstybės įpareigojimo sukaupti kuro rezervą, lėšų įšaldymo dėl biokuro įsigijimo visam šildymo sezono laikotarpiui.

UAB „Šilutės šilumos tinklai“ planuoja kreiptis į Banką dėl nuo 2017-05-11 turimos sąskaitos kredito linijos (*overdrafto*) sutarties limito papildomo padidinimo 340,00 tūkst. Eur. Teisės aktai numato, kad šiam dalykui reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas (99,1 proc. akcijų valdo Šilutės rajono savivaldybė, 0,9 proc. – fiziniai asmenys). Bendrovės 2023-04-14 vykęs eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas pritarė su Banku sudarytos sutarties¹¹ kredito limito padidinimui, grąžinimo terminą pratęšiant iki 2025-05-10.

Pastebėjimas. Bendrovės paskutinių penkerių metų, 2018–2021 m., veiklos rezultatas pagal Pelno (nuostolių) ataskaitą:

neigiamas, nuostolį sudarė 2018 m. – 151,294 tūkst. Eur, 2019 m. – 215,666 tūkst. Eur, 2020 m. – 262,272 tūkst. Eur, 2021 m. – 60,88 tūkst. Eur,

teigiamas 2022 m. – 15,76 tūkst. Eur pelno.

Išlieka rizika, kad blogėjant UAB „Šilutės šilumos tinklai“ finansinei būklei, gali būti laiku negražinti prisiimti skoliniai įsipareigojimai ir šią prievolę vykdyti gali tekti Šilutės rajono savivaldybės administracijai.

Vertinimo metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės garantijų rodiklio suteikus 340,00 tūkst. Eur garantiją vertinimą bei įsitikinome, kad Banko suteikta ilgalaikė paskola, kurios grąžinimą garantuos Savivaldybė, bus skirta apyvartinėms lėšoms padengti. Bendrovė laiku užtikrins atsiskaitymą su darbuotojais, valstybinėmis institucijomis ir tiekėjais, padengs kuro įsigijimo kaštus bei sumažins kasmėnesinį šilumos kainų pokytį šildymo sezono metu. Manome, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Mūsų nuomone, Šilutės rajono savivaldybei suteikus uždarajai akcinei bendrovei „Šilutės šilumos tinklai“ 340,00 tūkst. Eur garantiją už imamą ilgalaikę paskolą apyvartinėms lėšoms padengti, nebus viršytas Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytas Savivaldybės garantijų limitas.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

¹⁰ UAB „Šilutės šilumos tinklai“ 2023-10-11 raštas Nr. 2R-(1.16)-422 „Dėl Bendrovės paskolos apyvartinėms lėšoms garanto“.

¹¹ AB Šiaulių banko ir UAB „Šilutės šilumos tinklai“ 2017-05-11 sutartis Nr. SK-2017-011-07.